

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Α ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2014

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ:

Α. Η μόδα στη ζωή μας

Σε παλαιότερους καιρούς η μόδα ήταν προνόμιο μερικών ανθρώπων και ένα φαινόμενο που λειτουργούσε μόνο στις τάξεις των ανθρώπων της εξουσίας, των ευγενών και γενικά των ανθρώπων με οικονομική επιφάνεια. Στη σύγχρονη εποχή, όμως, η μόδα έχει πιστούς από όλες τις οικονομικές και κοινωνικές τάξεις των ανθρώπων. Μια ξέφρενη «μοδοπληξία» σε όλα τα πράγματα, από το ένδυμα μέχρι το ρουχισμό του σπιτιού (σεντόνια, πετσέτες, κουβέρτες κ.λ.π.) από το βίντεο και τον ηλεκτρονικό υπολογιστή μέχρι τη μεγάλη ποικιλία τύπων αυτοκινήτου, από το χορό και το τραγούδι μέχρι τη δίψα για ακριβά ταξίδια, από την υψηλή τέχνη μέχρι την καταστροφή της γλώσσας με τα καινούργια είδη έκφρασης και ομιλίας. [...] έχει κατακλύσει κυριολεκτικά τον κόσμο.

Παράλληλα, όμως, όλα τα παραπάνω είδη της μόδας, πέρα από την ευχαρίστηση και την ικανοποίηση, υποθάλπουν τις ψυχικές ασθένειες των ανθρώπων, που τρέχουν με ταχύτητα φωτός να προλάβουν να τα απολαύσουν προσφέροντας και την τελευταία ικμάδα* της δύναμής τους, της ψυχικής και σωματικής υγείας τους.

Όλα έχουν γίνει μόδα σήμερα, ακόμη και αυτές οι ανθρώπινες σχέσεις. Ο άνθρωπος, ψυχολογικά, ανικανοποίητος, προσπαθεί να γεμίσει το κενό του, το κενό αυτό της απομόνωσης και της αποξένωσής του από το συνάνθρωπο αγοράζοντας και ξοδεύοντας διαρκώς, χωρίς μέτρο και βαθιά ικανοποίηση. Ο καταναλωτισμός έγινε η μόδα της εποχής μας. Η μόδα του ανικανοποίητου. «Ποτέ άλλοτε η μόδα σε όλα τα πράγματα δεν παρουσίαζε τέτοια ποικιλία και τόσες αλλαγές. Ποτέ άλλοτε η επιρροή της μόδας δεν είχε τέτοια παγκοσμιότητα, ώστε αυτό να μεταφράζεται αν ένας δεν ακολουθεί τη μόδα είναι έξω από τον κόσμο.»

Απόσπασμα από το βιβλίο της Νέλης Λαγάκου «Η ενδυμασία δια μέσου των αιώνων»

*ικμάδα= ζωτικότητα, ενεργητικότητα

Β. Χάνεται η ελληνική γλώσσα γράφοντας greeklish; Τι λένε ειδικοί για τη νέα μόδα...

Η χρήση των greeklish έχει προκαλέσει αντιδράσεις και ατελείωτες συζητήσεις, όχι μόνο από τον ακαδημαϊκό χώρο, αλλά και από το χώρο των σχολείων, για το εάν η χρήση τους καταστρέφουν την ελληνική γλώσσα. Μάλιστα πολλοί είναι οι

εκπαιδευτικοί και οι γλωσσολόγοι που ανησυχούν για το μέλλον της ελληνικής γλώσσας από τη χρήση των greeklish, ενώ αρκετοί είναι κι αυτοί που βρίσκουν θετικές πλευρές στη χρήση τους. [...]

Ο φιλόλογος Νίκος Κονίδας, δηλώνει ότι όλοι όσοι ασχολούνται με την ελληνική γλώσσα έχουν επίγνωση του θέματος και ενημερώνονται συνεχώς για τις νέες τάσεις και συνήθειες των μαθητών. «Μόνη της, η τάση αυτή δε μπορεί να επηρεάσει την ελληνική γραφή. Δυστυχώς, όμως, υπάρχουν κι άλλοι παράγοντες όπως, η απουσία του βιβλίου από τον ελεύθερο χρόνο που οξύνουν το φαινόμενο της γλωσσικής κρίσης» λέει. Επισημαίνει τους λόγους για τους οποίους τα greeklish πρέπει να περιοριστούν, μιλώντας για τα προβλήματα που δημιουργούν στην ορθογραφία, τη σύνταξη και γενικότερα στην έκφραση. Παρόλα αυτά δεν αρνείται τη θετική πλευρά της χρήσης τους, που είναι το να «γράφεις γρήγορα». «Αν υπάρχει χρήση με μέτρο θα οδηγηθούμε στον περιορισμό του φαινομένου» επισημαίνει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A1. α) Στηριζόμενοι στο πρώτο κείμενο να παρουσιάσετε τις επιπτώσεις της μόδας στον άνθρωπο (μονάδες 7). **β)** Σύμφωνα με τον Νίκο Κονίδα είναι η υποταγή των νέων στη μόδα αναγκαίος και επαρκής παράγοντας ώστε να ευνοηθεί η γλωσσική κρίση; (μονάδες 8)

Μονάδες 15

A2. Στηριζόμενοι στο κείμενο Α: α) Να εντοπίσετε μια μέθοδο ανάπτυξης της πρώτης παραγράφου. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μονάδες 5)

β) Πώς επιτυγχάνεται η συνοχή ανάμεσα στην πρώτη και δεύτερη παράγραφο; Με επανάληψη λέξεων, με αντικατάσταση λέξης με άλλη συνώνυμη ή με τη χρήση διαρθρωτικών λέξεων; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με αναφορές στο κείμενο. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

B1. α) Να εντοπίσετε στα κείμενα 3 λέξεις ή φράσεις με συνυποδηλωτική λειτουργία (5 μονάδες)

β) πιστούς, αλλαγές, επιρροή, ατελείωτες, ανησυχούν: Να γράψετε από ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

B2. α) «Μόνη της, η τάση...το φαινόμενο της γλωσσικής κρίσης»: Να σχολιάσετε τη χρήση των εισαγωγικών. (μονάδες 5)

β) «η τάση αυτή δε μπορεί να επηρεάσει την ελληνική γραφή»: Τι είδους σύνταξη χρησιμοποιείται και γιατί επιλέγεται από το συγγραφέα; (ενεργητική ή παθητική;) (μονάδες 5). Να τρέψετε την πρόταση στο αντίθετο είδος σύνταξης. (μονάδες 5)

Μονάδες 15

Γ. «Όλοι γνωρίζουμε πόσο μεγάλη επίδραση έχει στη ζωή μας η λεγόμενη "μόδα". Παλιότερα, λένε μερικοί, η μόδα επηρεάζει περισσότερο τη γυναίκα και τη νεολαία· στην εποχή μας όμως γίναμε όλοι "δούλοι της μόδας". Πολλές φορές μάλιστα δεν ενδιαφερόμαστε τόσο για την ποιότητα ή τη χρησιμότητα ενός

υλικού αγαθού – αρκεί να είναι μοντέρνο! Το πιο οδυνηρό ωστόσο είναι ότι συχνά υποβαλλόμαστε αναίτια σε οικονομικές θυσίες, απλώς και μόνο για να συμβαδίσουμε με τις απαιτήσεις της μόδας». Σε εισήγηση που θα εκφωνήσετε σε εκδήλωση του σχολείου σας με θέμα τη μόδα να αναλύσετε τους κινδύνους που κρύβει για τους νέους η τυφλή προσήλωση στα προβαλλόμενα από τη μόδα πρότυπα και να προτείνετε τρόπους με τους οποίους τα άτομα και κυρίως οι νέοι μπορούν να προφυλαχθούν από τις επιταγές της. (400-500 λέξεις)

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα **να μην τα αντιγράψετε** στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.**
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μια (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ